

10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532

সুখ্যমুখ্য
স্বপ্ন
চৈয়দ
আখুলি
মালিক

উন্নতি পাবলিশিং কোম্পানী

সপ্তম তাৎপৰ্য : আশ্বিন ১৯৫৫ শক, অক্টোবৰ
১৯৮৩; প্রকাশক : শ্রীৰামবাহাদী চক্ৰৱৰ্তী,
ভৱানী পাবলিচিং কমছাৰ্ণ, ১-এইচ-
বাধানাথ মল্লিক লেন, কলিকতা ৭০০০১২

আঠাৰ টকা পঞ্চাশ পইচা মাথোন

মুদ্ৰক : শ্রীপ্রদীপ কুমাবৰুচী, জয়দুৰ্গা প্ৰেচ ৫১,
বাল্লা ধীনেশ্ৰী ষ্ট্ৰীট, কলিকতা ৭০০০২. বন্ধা :
সাহা বাইপ্ৰিং ৱৰ্কছ, ১৩৩, কেশবচন্দ্ৰ সেন ষ্ট্ৰীট,
কলিকতা ৭০০০০২

বৈষ্ণৱীত : শ্ৰীযাৰ সাহিত্য

স্ব ক য শ্ৰী ঞ

প্ৰথম ভাঙৰণৰ পাঁতৰপৰা

বচনাকাল

১৪. ১০. ৪৮ৰপৰা ৬. ১১. ৪৮লৈ

প্ৰথম প্ৰকাশ
এপ্ৰিল ১৯৬০ চন

মুদ্ৰণ
এলেন প্ৰেচ
৩০ বিডন ষ্ট্ৰীট
কলিকতা

অৰ্পণ
মোৰ প্ৰজ্ঞাতাজন শিকাগুৰু
আজীৱন সাহিত্যসেৱী
ত্ৰীভিষ্মেশ্বৰ নেওগদেৱৰ
কবকয়লত

প্ৰচ্ছদ চিত্ৰ
হেমন্ত বিশ্ব
কলিকতা

পৰিবেশক
শৰাদি পুথিবৰ
ট্ৰাফ ব'ৰ্ড
বোম্বাই

বচন আৰু প্ৰকাশ
চৈয়দা আবদুল হামিদ

ভয়ানী পাবলিচি কসছাৰ্শ-একানিত

মাসিক

অন্তান্ত কিতাপ

অকস্মাৎ ০ একাবৈকা বৃত্ত ০ বৌদ্ধম বৈদনা

অকস্মাৎ অকস্মাৎ ০ দুৰবা ধৰ্ম্মায় ন'হল

অৰ্পণ

মোৰ প্ৰহ্লাভাজন শিৰাণ্ডক

আজীৱন সাহিত্যসেৱী

৮ ডিম্বেশ্বৰ নেওগদেৱলৈ

মোৰ 'স্বকয়মুখীৰ স্বপ্ন' নামৰ উপক্ৰাস্থনৰ এইয়া সপ্তম তাণ্ডব ।
 কিতাপখনে সমালোচক আৰু পাঠকৰ সমাদৰ লাভ কৰিব পৰাৰ
 কাৰণেই এই তাণ্ডব উলিয়াওলগীয়া হৈছে । ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ে
 অসমীয়া ভাষাৰ পাঠ্যক্ৰমত অন্তৰ্ভুক্ত কৰি ইয়াৰ সাহিত্যিক-মূল্যক
 স্বীকৃতি দিছে । নেচনেল বুক ট্ৰাষ্টে ইয়াৰ অনুবাদ অন্তান্ত ভাষালৈ
 কৰাইছে । ইতিমধ্যে হিন্দী আৰু বাংলা অনুবাদ প্ৰকাশ হৈ গৈছে ।
 অন্তান্ত ভাষালৈও অনুবাদ হৈ আছে ।

এক অক্ষয়নীয় এলাহৰ কাৰণেই হওক নাইবা নিজৰ লেখাৰ
 প্ৰতি দুৰ্বলতাৰ কাৰণেই হওক মই উপক্ৰাস্থন প্ৰথম লেখাত ধকাৰ
 ধৰণেই থাকিবলৈ এৰি দিছোঁ ; যদিও হয়তো ক'বাত হাত ফুৰালে
 কিবা ভাল হ'লহেঁতেন ।

আশা ৰাখিছোঁ এই উপক্ৰাস্থনে অতদিনে পাই অহাৰ দৰেই
 এতিয়াও ৰাইজৰ মৰম পাব ।

৬ অক্টোবৰ ১৯৮৩
 বোৰহাট

আব্দুল মালিক

নৈখনে কথা কয়।

বহুত পুৰণি কথা।

কথাবোৰ দুয়োপাৰৰ গৰাত লাগি লাগি ৰয়। বিৰিণাৰ পাতত বহুত দিনলৈ লাগি থাকে। বতাহজাক আহি পুৰণি কথাবোৰ বিৰিণা-পাতৰপৰা ক'বালৈ লৈ যায়।

তথাপি কথাৰ শেষ নাই।

ধনশিৰিয়ে পৰ্বতৰ কথা জানে, ভৈয়ামৰ কথা জানে, ভৰপূৰ গাঁৱৰ কথা জানে, এৰাবাৰীৰ কথা জানে, বাৰিষাৰ কথা জানে, খৰালিৰ কথা জানে।

নদীৰ বুকুত অনন্তকালৰ কথা! বেজাৰৰ, আনন্দৰ, হাঁহিৰ, কান্দোনৰ জয়ৰ, মৃত্যুৰ।

বহুত মৰমৰ কথাও জানে ধনশিৰিয়ে।

কথাবোৰ পুৰণি হয়, ধনশিৰি নতুন হয়। বাৰিষাৰ বানে খৰালিৰ বেদনা ধুই লৈ যায়। কাহিনীবোৰো নিকা হয়।

ধনশিৰিৰ পাৰত নতুন কাহিনীৰ কুঁহিপাত গজে।

ধনশিৰি পাৰৰ ধন নোহোৱা জৰা-জীৰ্ণ গাঁও ডালিয়। ডালিয় গাঁৱৰ ডেকা-গাভৰুহঁতৰ গাত ডালিয় গুটিৰ বড়া তেজ প্ৰথমে কোনে দেখিছিলি ধনশিৰিয়ে জানে।

আনে নেজানে।

কেইবা শ' বছৰৰ পুৰণি গাঁও। আলৰ বুঢ়া বৰগছ কেইজোপা তাৰ সাক্ষী, নৈৰ পাৰৰ জয়াৰ মৰিশালিখন তাৰ সাক্ষী; গাঁৱৰ বুঢ়া-বুঢ়ীৰ মুখত আগৰ কালৰ সাধুকথাৰ শেষ নাই। নৈৰ ঘাটত হেজাৰ ডেকা-গাভৰুৰ চিন-মাৰ-যোৱা খোজৰ দাগৰ স্মৃতি। বহুত হেজাৰ, বহুত লাখ।

খোজ দিব পৰা হ'লে, কেঁচুৱাই থিয় দিয়ে, গা' ভোণবৰ মাটিৰ লগত সন্পৰ্ক কমি আহে, কিন্তু মাটিয়ে ভৰিক কোনো দিন এৰি নিদিয়ে, মাটিৰ লগত ভৰিৰ খোজ জনবুজীয়া, এবাৰ নোৱৰা। মাটি আৰু ভৰিৰ তলুৱা!—বহু।

ধনশিৰি নামি আহিছে নগা পাহাৰৰপৰা, কোনোবা নাগিনী গাভৰুৰ নাচনি^৬
কঁকালৰ চেও ধনশিৰিৰ গাত। ঠুঠ নাগিনীৰ হাঁহি—মিঠা, বাঢ়ালী—ফুৰ।

ধনশিৰিয়ে হাঁহে।

বৈ গৈছে ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈ। লুইতৰ বাহৰ মাজত কিহৰ জানো সোণৰ সোলেথোটা
বিচাৰি। অকণি ব'বৰো আজৰি নাই।

এষাৰ কথা কৈ যোৱা—ওহে।

এষাৰ কথা শুনি যোৱা—ওহে।

—নবয়।

নাচনি ধনশিৰিৰ কঁকালত দেও লগা, দেওধনিৰ চেও।

ধনশিৰি বৈছে দক্ষিণৰপৰা উত্তৰলৈ—নগা পাহাৰৰপৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈ। ডালিম
গাঁৱক চিনি পায়, বহুত দিনৰপৰা।

পূবে ধনশিৰি, পছমে ডালিম। ধনশিৰিৰ পশ্চিম পাৰে ডালিম গাঁও।
তিনিফুৰি দহ ঘৰ মাহুহৰ লক্ষ পুৰণি গাঁওখন। হিন্দু-মুছলমান, নেপালী-মিকিৰৰ
মিহলি গাঁও। নৈৰ একেবাৰে পাৰত ওঠৰ ঘৰ নেপালী, সিহঁতৰ ম'হ-গৰুৰ খুটি,
গৰু থকা গোহালি আৰু মাহুহ থকা ঘৰ। সবিয়েহ পাৰে, গোমধান ৰোৱে গাখীৰ
বেচে, জলকীয়া, জাতিলাওৰ খেতি কৰে।

সিহঁতৰ গাতে লগা ছয়ত্ৰিশ ঘৰ মুছলমান। হুটা চুবুৰিত দুভাগ—ন-ডালিম,
পুৰণি-ডালিম—পিছে ডালিম গাঁও একেখনেই।

ধানখেতি কৰে, সবিয়েহ-মাটিমাহ, মৰাপাট কৰে, নৈৰ পূবফালে সিটো পাৰত
পায় খেতি কৰে, বিয়া পাতে, দৰভোজ কৰে, দন-কাজিয়া কৰে। মনে মনে
থাকে।

তাৰ সিপাৰে সবহাখিনি হিন্দুৰ পৰিয়াল—কছাৰী আৰু সতুলীয়া মাহুহ, এঘৰ
বামুণো আছে। আঠ ঘৰ মিকিৰ।

ঈশ্বৰ, আজ্ঞা, শিল আৰু গছ—সকলোৱে পূজা পায়। হুটো মহজিদ, এটা
নাশঘৰ।

গধূলি গাঁৱলৈ ঈশ্বৰ নামি আহে। হিন্দুৰ চোতালত কোনোবাই একাকি
লেনিয়া স্বৰৰ বৰগীত গায় : পাৰে পৰি হৰি, কৰোহো কাতৰি ..

তক্ষুৰবাৰে মহজিদলৈ আজ্ঞা আহে।

কোনোবাই আজ্ঞা দিছে—আজ্ঞা হ আকৰুৰ।

ধনশিৰিত বান আহিলে, বনৰীয়া হাতী ওলালে, কাবোবাৰ ঘৰত জুই